

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919203263
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6919203263.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobcu: O. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. 63, Nová V., štát. občan SR, zast. právnym zástupcom JUDr. Andrej Cifra, advokátom, so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín 911 01, adresa pre doručenie Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 47 234 679 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 467,39 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8Csp/84/2019 - 145 zo dňa 23. októbra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8Csp/84/2019 - 145 zo dňa 23. októbra 2019 zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej v texte aj okresný súd resp. súd prvej inštancie) určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXX, uzatvorenej dňa 15.03.2013 medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov (prvý výrok). Žalovaného ďalej zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 467,39 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne počnúc dňom 03.10.2019 až do zaplatenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti odvolaním napadnutého rozsudku (druhý výrok). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, ktorého výška bude vyčíslená v samostatnom uznesení (tretí výrok).

1.1 Súd prvej inštancie zistil skutkový stav, na ktorý aplikoval ust. § 52 ods. 1 až 4 a § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

1.2 V danom prípade niet podľa súdu prvej inštancie sporu o tom, že dňa 15.03.2013 poskytol žalovaný žalobcovi bezúčelový revolvingový úver s výškou kreditného limitu (úverového rámca) 320,00 Eur, pričom výška mesačnej splátky je vyjadrená v predmetnej zmluve - 4 % z dlžnej čiastky, ročnou úrokovou sadzbou 26,28 %, 11,88 %, priemernou hodnotou RPMN 26,62 %, RPMN 43,93 %, celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 385,11 Eur, ide o spotrebiteľskú zmluvu. Zmluvu súd posudzoval podľa zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a dospel k záveru, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti.

1.3 Okresný súd zistil, že predmetná zmluva neobsahuje konkrétnu výšku mesačnej splátky, keďže úverová zmluva uvádza ako výšku mesačnej splátky 4 % z dlžnej čiastky, takéto vyjadrenie je neurčité, pretože bráni spotrebiteľovi pri podpise zmluvy poznať konkrétnu mesačnú splátku, ktorú bude veriteľovi hrať. Takéto vyjadrenie výšky mesačnej splátky je pre spotrebiteľa zavádzajúce a odporuje ustanoveniu

§ 9 ods. 2, písm. k) Zákona č. 129/2010 Z.z.. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že v úverovej zmluve nie je korektným spôsobom akceptované ustanovenie § 9 ods. 2, písm. i) Zákona č. 129/2010 Z.z., keďže výška úrokovej sadzby je vyjadrená v dvoch číselných údajoch a to 26,28 % a 11,88 %, kedy len s odkazom na úplne malú hviezdičku je definované, že táto úroková sadzba je v závislosti na výške vyčerpanej čiastky, ktorej vysvetlenie v spodnej časti zmluvy nie je ani voľným okom čitateľné. Už vzhľadom na nesplnenie vyššie uvedených zákonných náležitostí posudzovanej zmluvy súd prvej inštancie prijal záver, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový a keďže pre tento záver postačuje nesplnenie čo i len jednej z uvedených zákonných náležitostí, súd prvej inštancie sa ďalej ďalšími náležitosťami posudzovanej zmluvy ani nezaoberal.

1.4 Čo sa týka naliehavého právneho záujmu na určení, že predmetný úver je bezúročný a bezpoplatkový, súd prvej inštancie poukázal na to, že od 01.01.2018 je účinná právna úprava uvedená v § 11 ods. 4 Zákona č. 129/2010 Z.z., jedná sa o ustanovenie procesného charakteru a preto s poukazom na ustanovenie § 137 písm. d) zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) nie je potrebné skúmať naliehavý právny záujem, keďže sa jedná o určenie právnej skutočnosti, ktorá vyplýva z osobitného predpisu.

1.5 K vydaniu bezdôvodného obohatenia, ktorého sa domáhal žalobca od žalovaného, súd prvej inštancie poukázal na tú skutočnosť, že žalobca počas konania rozšíril svoju žalobu aj o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 467,39 Eur s tým, že uviedol, že na základe úverovej zmluvy čerpal sumu 2.613,88 Eur a celkove uhradil sumu 3.081,27 Eur a predložil súdu prvej inštancie listiny o čerpaniach a úhradách žalobcu za obdobie rokov 2014 až 2019. Žalovaný napriek tomu, že ho súd prvej inštancie opakovane žiadal o predloženie prehľadu splátok a úhrad žalobcu na predmetnú úverovú zmluvu, tento prehľad nepredložil, práve naopak, vo svojich písomných vyjadreniach uvádzal, že dôkazné bremeno je na strane žalobcu. Keďže žalovaný svoje tvrdenie o tom, že žalobca súhrne vyčerpal finančné prostriedky vo výške 3.697,26 Eur ničím nepodložil, súd prvej inštancie dospel k záveru, že svoje tvrdenie na svoju obranu neprekázal. Vzhľadom k tomu súd prvej inštancie rozhodol na základe dôkazov, ktoré boli predložené zo strany žalobcu, ktoré žalovaný nerozporoval.

1.6 Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti odvolaním napadnutého rozsudku.

1.7 Zároveň súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplata aj úrokov z omeškania z priznanej sumy v zmysle § 517 ods. 1, 2 Obč. zákonníka.

1.8 Žalobca mal vo veci plný úspech, a preto mu súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal právo na plnú náhradu trov konania voči žalovanému.

2. Proti rozsudku podal včas v celom rozsahu odvolanie žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

2.1 Žalovaný uviedol, že ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní vytýčenom na deň 23.10.2019, pričom v čase jeho ospravedlňovania z pojednávania bolo predmetom sporu výlučne určenie úverovej zmluvy č. 6303017536 za bezúročnú a bez poplatkov. O rozšírení žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia rozhodol konajúci súd uznesením až na pojednávaní dňa 23.10.2019, na ktorom došlo aj k rozhodnutiu vo veci samej. Samotné uznesenie o rozšírení žaloby bolo žalovanému doručené až s rozsudkom vo veci samej, čím podľa názoru žalovaného došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Do samotného okamihu pripustenia rozšírenia žalobného návrhu o vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany súdu nemal dôvod sa k výške čerpaného a uhrádzaného úveru zo strany žalobcu vôbec vyjadrovať, nakoľko predmetom konania bola len určovacia žaloba a dokazovanie spočívalo vo vyhodnocovaní náležitostí úverovej zmluvy.

2.2 V časti odvolania s názvom „Bezdôvodné obohatenie“ žalovaný uviedol, že nedošlo k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby (splátky úveru) žalobcu oprávnene, a to na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. Nie sú

splnené zákonné predpoklady vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaný prijímal plnenie, na ktoré mal v zmysle platne uzatvorenej úverovej zmluvy riadny nárok. Riadnym plnením splátok nemohla vzniknúť žiadna majetková ujma žalobcovi, nakoľko žalobca sa podpísaním úverovej zmluvy slobodne zaviazal k povinnosti platiť žalovanému mesačné splátky úveru. Nedošlo: 1) k plneniu bez právneho dôvodu - žalobca plnil na základe úverovej zmluvy, ktorá je riadnym právnym dôvodom; 2) ani plneniu z neplatného právneho úkonu - úverová zmluva nebola súdom vyhlásená za neplatnú; 3) ani k plneniu z právneho dôvodu, ktorý odpadol - úverová zmluva nebola v čase plnenia súdom vyhlásená za bezúročnú a ani bez poplatkov. Posúdenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov len samotným žalobcom, bez ďalšieho nemôže mať podľa neho za následok vznik bezdôvodného obohatenia, nakoľko takéto posúdenie nie je spôsobilé nahradiť rozhodnutie súdu. Žalovaný preto považoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za neopodstatnený. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Obo 3/2009 zo dňa 22.04.2009, z ktorého vyplynulo, že bezdôvodné obohatenie nadobúda charakter peňažného dlhu až rozhodnutím súdu a nie svojvoľným vyhodnotením žalobcu. Žalovaný opätovne konštatoval, že žalobca vyčerpá na základe žalovanej úverovej zmluvy sumu vo výške 3.697,26 Eur.

2.3 V časti odvolania s názvom „Veľkosť písma“ žalovaný uviedol, že pokiaľ ide o veľkosť písma v úverovej zmluve je pre bežných užívateľov bez poškodenia zraku zmluva čitateľná. Veľkosť písma začalo upravovať až nariadenie vlády 141/2014 Z.z., účinné od 1.1.2015 a predmetné ustanovenie o veľkosti písma v spotrebiteľských zmluvách sa týka zmlúv, ktoré boli uzavreté po 1. januári 2015. Toto ustanovenie z uvedeného dôvodu nemožno podľa žalovaného vzťahovať na úverovú zmluvu, ktorá je predmetom tejto žaloby vzhľadom na čas jej uzatvorenia.

2.4 V časti odvolania s názvom „Výška mesačnej splátky“ žalovaný poukázal na skutočnosť, že revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver. Výška úverového rámca bola 320 Eur. Žalovaný v čase uzatvárania úverovej zmluvy nemal možnosť vedieť kedy a koľko z úverového rámca žalobca vyčerpá. Preto bola výška mesačnej splátky stanovená na výšku 4 % z dlžnej sumy, táto náležitosť teda bola splnená. Žalobca bol každý mesiac informovaný o výške dlžnej sumy, o výške aktuálnej sumy na čerpanie, o týždennom limite a podobne. Poukázal v tomto smere na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 22Csp/7/2019 zo dňa 07.10.2019.

2.5 V časti odvolania s názvom „Duálna úroková sadzba“ žalovaný uviedol, že uvádzanie duálnej úrokovej sadzby 26,28 % / 11,88 % v úverovej zmluve je z dôvodu, že žalovaný ako veriteľ pri poskytovaní revolvingového úveru nemôže dopredu vedieť, aké čiastky bude žalobca ako spotrebiteľ čerpať. Priamo v úverovej zmluve je však uvedené: „V závislosti na výške vyčerpanej čiastky vid' Sadzobník.“ Žalovaný preto považoval aj túto náležitosť za splnenú a uvedenú korektne v zmysle zákonného ustanovenia. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemusia byť nutne uvedené v jednom dokumente, za predpokladu, ak tieto náležitosti (náležitosti podľa ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2011 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol platný a účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy), sú vyhotovené písomne v inom dokumente alebo zachytené na inom trvalom nosiči a zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje jednoznačný a presný odkaz na tieto písomnosti alebo iné trvalé nosiče. Uvedený právny názor je podľa žalovaného v úplnom súlade s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Samotná úverová zmluva v záverečných ustanoveniach uvádza: „Klient podpisom ÚZ potvrdzuje, že prevzal jej neoddeliteľnú súčasť a to ÚP s kódom ITK 113, Sadzobník poplatkov a odmien a Pravidlá programu odmien...“. Na základe vyššie uvedených skutočností je podľa žalovaného zrejmé, že zmluva obsahuje jednoznačné a presné odkazy na Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej aj ako „ÚP“ alebo „ÚZP“), resp. ďalšie písomné dokumenty alebo iné trvalé nosiče, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, pričom žalobca svojim podpisom potvrdil ich prevzatie. Žalovaný v tejto súvislosti taktiež pripomenul, že v súlade s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, sa nevyžaduje: 1/ aby žalobca ako klient bol skutočne oboznámený so všetkými svojimi právami a povinnosťami, ale aby sa žalobca mohol skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami“ (bod 34 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15); 2/ podpis písomnosti alebo iných dokumentov, na ktoré odkazuje zmluva o spotrebiteľskom úvere (bod 38 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15). Okrem tej skutočnosti, že úverové zmluvné podmienky sú bez výnimky vždy odovzdané klientovi pri uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sú taktiež dostupné na internetovej stránke veriteľa, pričom žalovaný mal za to, že úverové zmluvné podmienky zverejnené na internetovej stránke veriteľa spĺňajú definíciu trvalého nosiča podľa bodu 37 Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, v zmysle ktorého: „...trvalý nosič znamená akýkoľvek nástroj, ktorý umožňuje spotrebiteľovi uložiť informácie,

ktoré sú mu osobne určené, a to spôsobom, ktorý k nim umožňuje prístup pre budúce využitie počas obdobia zodpovedajúceho účelu týchto informácií a ktorý umožňuje nezmenenú reprodukciu uložených informácií“.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril, rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za správne, stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie. Názory žalovaného obhajujúce neurčitú „duálnu“ úrokovú sadzbu, miniatúrnosť písma, či percentuálne určenú výšku mesačnej splátky žalobca považoval len za jeho snahu zakryť porušenie zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj zásadu ochrany spotrebiteľa. Poukázal na Rozsudok SD EÚ z 09.11.2016 vo veci C-42/15, pričom je podľa neho potrebné mať na zreteli, že Súdny dvor EÚ vo svojom rozsudku na viacerých miestach prízvukuje a pripomína požiadavky, ktoré dodávatelia vo veľkom rozsahu porušovali a porušujú. Konkrétne ide o požiadavky určitosti, stručnosti, presnosti, jasnosti a zrozumiteľnosti, ktoré musia dodávatelia dodržiavať v zmluvných vzťahoch so slabšou zmluvnou stranou. Žalobca následne zacitoval bod 34 a 42 cit rozhodnutia SD EÚ a súvis s nedostatkami predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Taktiež žalobca považoval za potrebné poukázať na tú skutočnosť, že aj SD EÚ požaduje, aby v zmluve o úvere (nie v obchodných podmienkach!) boli jednoznačné a presné odkazy na iné písomnosti obsahujúce tieto náležitosti, ktoré boli skutočne spotrebiteľovi odovzdané (nie len účelovo predložené v súdnom konaní). Táto podmienka „skutočne odovzdaných písomností“ zo strany žalovaného preukázaná nebola. Tvrdenia žalovaného o údajnom obdržaní „Sadzovníka poplatkov“ žalobcom považoval žalobca za účelové a nepreukázané. Žalovaný má podľa neho snahu obhájiť neurčité dojednanie úrokovej sadzby odkazom na sadzovník poplatkov, ktorý nebol k zmluve pripojený a odkaz, ktorý mal naň (Sadzovník) odkazovať je v rozpore s bodom 34. citovaného rozhodnutia SD EÚ C-42/15. Žalobca naďalej trval na skutočnosti, že základne parametre definujúce odplatu spotrebiteľského úveru musia byť dostupné a zrozumiteľné na jednom tlačive, aby klient bol reálne schopný jednak porovnať si výhodnosť ponúkaného úverového produktu s inými produktmi na finančnom trhu a súčasne, aby mal klient vedomosť počas celého zmluvného vzťahu, o tom koľko ho požičanie peňazí stojí t.j. „za akú cenu sú peniaze predávané“.

3.2 V poslednej časti vyjadrenia žalobca uviedol, že pre platnosť obchodných podmienok, ktoré sú písané takmer nečitateľným písmom, a cenníka nepostačuje iba podpis žalobcu ako spotrebiteľa pod tzv. „včleňovaciou klauzulou“. Je potrebné podľa žalobcu zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel od obchodných podmienok v obchodných zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo potrebné do každej zmluvy prepisovať dojednania predovšetkým technického a vysvetľujúceho charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách nesmú slúžiť k tomu, aby dodávateľ do nich ukryl dôležité dojednania, o ktorých je predpoklad, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

3.3 S poukazom na vyššie uvedené žalobca odvolaciemu súdu navrhoval, aby rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu potvrdil ako dôvodný a správny a zaviazal žalovaného aj na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa ustanovenia § 379 CSP a § 380 CSP, prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP (a contrario) a dospel k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6.1 Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. Odvolacie námietky žalovaného a dôvody odvolania boli koncipované široko a vo viacerých smeroch. Z hľadiska relevancie je však zásadnou skutočnosťou majúcou vplyv na posúdenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku (a to bez ohľadu na ďalšie konkrétne námietky odvolateľa), predovšetkým namietané zásadné porušenie práva žalovaného, ako strany sporu na spravodlivý súdny proces.

8. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strán, ktoré im poskytuje Civilný sporový poriadok. O procesnú vadu ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, a týmto postupom odňal strane jej procesné práva.

9. Odvolací súd zdôrazňuje, že primárnou povinnosťou súdu v civilnom konaní je postupovať tak, aby bola zaistená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán.

10. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu, ako aj procesný postup predchádzajúci meritórnemu rozhodnutiu a konštatuje existenciu vady konania, ktorá sa prejavila v nesprávnom procesnom postupe, ktorým súd prvej inštancie znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na spravodlivé prejednanie veci, do ktorého rámca patrí aj princíp rovnosti strán v konaní, princíp rovnosti zbraní.

11. Z obsahu spisu odvolací súd zistil nasledujúce skutočnosti:

11.1 Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, uzatvorenej dňa 15.03.2013 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov, súd predmetnú žalobu doručil žalovanej strane. Následne žalobca podal návrh na zmenu žaloby, ktorý súd doručil žalovanej strane a vytýčil pojednávanie na termín 23.10.2019. Žalovaná strana ospravedlnila neúčast' na pojednávaní, z dôvodu hospodárnosti konania. Na pojednávaní dňa 23.10.2019, ktoré sa uskutočnilo v neprítomnosti žalovanej strany, okresný súd uznesením pripustil zmenu žaloby (rozšírenie žaloby) v tom zmysle, že okrem pôvodného petitu žaloby (určenie úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX za bezúročnú a bez poplatkov) žalobca žiada, aby žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi sumu 467,36 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia návrhu na zmenu žaloby žalovanému až do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (č. l. 135 spisu v spojení s č. l. 143 až 144 spisu). Na tom istom pojednávaní bolo vo veci aj meritórne rozhodnuté a okrem určenia úveru za bezúročný a bez poplatkov, súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj sumu 467,36 Eur s príslušenstvom (č. l. 136 spisu v spojení s č. l. 145 až 152 spisu). Žalovanej strane bolo uznesenie súdu o zmene žaloby doručené spolu aj s rozhodnutím vo veci samej (č. l. 155 spisu).

12. Podľa § 167 ods. 1 CSP, ak súd neodmietol žalobu podľa § 129 alebo nerozhodol o zastavení konania, doručí žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk.

12.1 Podľa § 167 ods. 2 CSP, spolu s doručením žaloby súd žalovaného vyzve, aby sa v lehote určenej súdom k žalobe písomne vyjadril, a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

12.2 Podľa § 142 ods. 1 CSP, o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania.

13. Proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o zmene žaloby, nie je odvolanie prípustné. Podľa § 238 ods. 2 CSP, ak proti uzneseniu nemožno podať odvolanie alebo sťažnosť, je právoplatné doručením. V súlade s § 142 ods. 2 CSP uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, doručuje súd subjektom, ak neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom nastala zmena, do vlastných rúk. Vzhľadom na uvedené ustanovenie, ak subjekty neboli prítomní na pojednávaní je potrebné uznesenie o pripustení zmeny žaloby im doručiť a až jeho doručením účastníkom takéto uznesenie nadobúda právoplatnosť a súd môže konať a rozhodnúť o pripustenej zmene žaloby. Je nesporné, že žalovaná strana sa pojednávania,

na ktorom bola pripustená zmena žaloby a zároveň následne rozhodnuté vo veci nezúčastnila. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodol teda skôr ako došlo k doručeniu uznesenia o pripustení zmeny žaloby odvolateľovi - žalovanému. Je síce pravda, že vzhľadom na ustanovenie § 142 ods. 1 CSP má uznesenie o zmene žaloby špecifický charakter, zákon preferuje, aby sa o zmene žaloby za určitých podmienok nemuselo vyhotovovať písomné uznesenie (ustanovenie § 142 ods. 1 CSP) a v tomto prípade sa za moment doručenia uznesenia bude považovať vyhlásenie uznesenia o zmene žaloby do zápisnice na pojednávaní, avšak to platí len v prípade, že boli prítomné obe sporové strany pri jeho vyhlásení a touto cestou sa mali možnosť s rozhodnutím súdu oboznámiť. V danom prípade však žalovaná strana na pojednávaní nebola prítomná, neoboznámila sa teda s rozhodnutím súdu o pripustení zmeny žaloby, takéto rozhodnutie v čase vyhlásenia rozsudku, teda nebolo právoplatné. Účelom postupu súdu pri rozhodovaní o pripustení/nepripustení zmeny žaloby je aby sa strany mohli na pojednávanie riadne pripraviť, najmä aby boli informované o tom (v závislosti od rozhodnutia o zmene žaloby), čo je predmetom sporu a čo sa bude na pojednávaní prejednávať.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný pred rozhodnutím súdu vo veci samej nevedel o tom, že došlo k pripusteniu zmeny žaloby, t.j. k zmene predmetu konania, nakoľko sa nezúčastnil pojednávania na ktorom k zmene došlo. Žalovaný pritom až do samotného okamihu pripustenia rozšírenia žalobného návrhu o vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany súdu nemal dôvod sa k výške čerpaného a uhrádzaného úveru zo strany žalobcu vôbec vyjadrovať, nakoľko to nebolo predmetom súdneho konania. Je tak oprávnená námietka žalovaného, že mu súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Po preskúmaní veci tak odvolací súd konštatuje, že okresný súd nesprávnym procesným postupom porušil právo žalovaného na spravodlivý proces. S ohľadom na uvedené sa tak odvolací súd už nezaoberal preskúmaním vecnej správnosti rozsudku a považoval za potrebné rozsudok v celom rozsahu zrušiť podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátiť okresnému súdu v súlade s ustanovením § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie vo veci.

16. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní v naznačenom smere umožniť žalovanému využiť prostriedky procesnej obrany vo vzťahu k celému predmetu konania a vo veci opätovne rozhodnúť. Súd prvej inštancie sa v novom konaní vysporiada aj s tvrdeniami účastníkov v odvolacom konaní.

17. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

18. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).